

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Για τις απαράδεκτες προκηρύξεις για συμβασιούχους διδάσκοντες πανεπιστημίων μέσω ΕΣΠΑ για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022

Η επέκταση των ελαστικών σχέσεων εργασίας στο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό των πανεπιστημίων συνεχίζεται, με την κυβέρνηση της ΝΔ να βαδίζει στην πεπατημένη όλων των τελευταίων χρόνων και να προγραμματίζει την κάλυψη, και για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, μεγάλου μέρους του διδακτικού έργου στα πανεπιστήμια από συμβασιούχους διδάσκοντες. Αποδεικνύεται πλέον πέραν πάσης αμφιβολίας -και παρότι η κυβέρνηση αρνείται να δώσει τα σχετικά στοιχεία που έχει ζητήσει μέσω διαδικασιών κοινοβουλευτικού ελέγχου το ΚΚΕ (αρ. πρωτ. ΑΚΕ 438, ημερομηνία κατάθεσης 8/9/2020)- ότι η επιδείνωση της σχέσης μόνιμοι/συμβασιούχοι διδάσκοντες αποτελεί οργανικό μέρος της αστικής στρατηγικής για τα πανεπιστήμια.

Μάλιστα, αξιοποιώντας και ένα νέο θεσμό που πρώτη που εισήγαγε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων απαλλάσσουν σταδιακά το κράτος από την ευθύνη της διάθεσης των πόρων που απαιτούνται για την επαρκή στελέχωση των Τμημάτων, ώστε να ικανοποιούνται πλήρως οι ανάγκες των φοιτητών για τις σπουδές τους. Το αποτέλεσμα είναι ότι κάθε χρόνο, σε όλο και περισσότερα Τμήματα διδάσκονται όλο και περισσότερα μαθήματα από συμβασιούχους και όχι από μόνιμους διδάσκοντες. Οι προσλήψεις των συμβασιούχων διδασκόντων, άρα και το αν θα διδαχθούν τα μαθήματα αυτά, εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα πόρων του ΕΣΠΑ, ώστε να προσληφθούν μέσω του προγράμματος «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού», είτε από τη διαθεσιμότητα ιδίων πόρων των ιδρυμάτων (που προέρχονται κυρίως από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, αφού η κρατική επιχορήγηση δεν αρκεί ούτε για τα πάγια έξοδά τους), ώστε να προσληφθούν ως "πανεπιστημιακοί υπότροφοι".

Όσοι τελικά επιλέγονται μέσω του προγράμματος «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» καλούνται να εργαστούν με σύμβαση έργου και αμοιβή με "μπλοκάκι", δηλαδή με τους ίδιους να φορτώνονται ασφαλιστικές εισφορές και φορολογία, χωρίς να δικαιούνται άδειες, άδεια ασθενείας, άδεια και επίδομα μητρότητας, χωρίς μισθολογική προσμέτρηση της σχετικής προϋπηρεσίας σε περίπτωση εκλογής σε μόνιμη θέση, χωρίς επίδομα ανεργίας μετά τη λήξη της σύμβασης κ.ο.κ. Αλλά και για τους "πανεπιστημιακούς υποτρόφους" τα πράγματα δεν είναι καλύτερα, αφού πρόκειται ουσιαστικά για ανασφάλιστη εργασία, χωρίς κι αυτοί να έχουν κάποιο από τα προαναφερθέντα δικαιώματα.

Η στρατηγική απόφαση για ενίσχυση της λειτουργίας των ιδρυμάτων με όρους καπιταλιστικών επιχειρήσεων διαπερνά και τις φετινές προκηρύξεις για προσλήψεις συμβασιούχων διδασκόντων στα Πανεπιστήμια με το πρόγραμμα «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, και μάλιστα με αναβαθμισμένα χαρακτηριστικά. Στο στόχαστρο αυτή τη φορά μπαίνει το ερευνητικό έργο του υποψηφίου, το οποίο πλέον δεν κρίνεται ως προς το περιεχόμενό του, αλλά με βάση το πού αυτό δημοσιεύεται, με βάση την κατάταξη επιστημονικών περιοδικών από διάφορους οργανισμούς (π.χ. Scimago). Δηλαδή, αντί να αξιολογείται το περιεχόμενο και η ποιότητα της ερευνητικής δουλειάς με ακαδημαϊκά κριτήρια, θα αρκεί μια γρήγορη αναζήτηση για το "σκορ" του περιοδικού - έτσι, όμως, στην πράξη κρίνονται τα περιοδικά και όχι οι υποψήφιοι και το ερευνητικό τους έργο.

Στη λογική αυτή, αναπαράγεται όλο το πρόβλημα που αφορά τη λειτουργία των πανεπιστημίων και της επιστημονικής έρευνας με όρους αγοράς, αφού η πρόσβαση σε

“υψηλόβαθμα” περιοδικά είναι δέσμια των όρων διεξαγωγής και χρηματοδότησης της έρευνας στα καπιταλιστικά πλαίσια, ενώ και η ίδια η διαμόρφωση της αγοράς των επιστημονικών περιοδικών και των κατατάξεων “αξιολόγησής” τους είναι αποτέλεσμα της επίδρασης επιχειρηματικών ανταγωνισμών, με ποικίλες προεκτάσεις. Ο νέος επιστήμονας ρίχνεται στην “ζούγκλα” του ανταγωνισμού επιζητώντας να βελτιώσει το βιογραφικό του για να διεκδικήσει με καλύτερους όρους την προοπτική του στον ακαδημαϊκό χώρο, όμως, τελικά, αυτό που αποτιμάται δεν είναι τόσο η ποιότητα του ερευνητικού του έργου, όσο η προσαρμοστικότητά του στις απαιτήσεις της επιχειρηματικής λειτουργίας του πανεπιστημίου και της επιστημονικής έρευνας.

Μεταξύ άλλων, μια οδυνηρή συνέπεια του “φετιχισμού” των δεικτών και των μετρικών που διαμορφώνεται σε αυτά τα πλαίσια, είναι ότι εξαιρετικές εργασίες, αποτέλεσμα χρόνων έρευνας, όπως μονογραφίες, βιβλία κλπ, αφανίζονται ή υποβαθμίζονται και -στην καλύτερη περίπτωση- αξιολογούνται όσο μια παρουσίαση σε κάποιο συνέδριο (χωρίς, μάλιστα, να γίνεται κάποια διάκριση σε σχέση με την ποιότητα των συνεδρίων, κι ενώ είναι γνωστό σε πολλές περιπτώσεις αυτά δεν έχουν ιδιαίτερο επιστημονικό έρεισμα ή αντίκρουσμα, αλλά διεξάγονται απλά για να «κυκλοφορεί το χρήμα»). Είναι, δε, χαρακτηριστικό ότι, ενώ τέτοιες μονογραφίες κ.λπ. αποτελούν κριτήριο εκλογής ή εξέλιξης μελών ΔΕΠ σε πολλά επιστημονικά αντικείμενα, στην προκειμένη περίπτωση ουσιαστικά δε λαμβάνονται καν υπόψη! Αντίστοιχο είναι το πρόβλημα και σε σχέση με ερευνητικές εργασίες γραμμένες στην ελληνική γλώσσα, ιδίως σε πεδία των κοινωνικών (συμπεριλαμβανομένων και των λεγόμενων “ανθρωπιστικών” επιστημών) – είναι χαρακτηριστικό ότι η αξιολόγηση της επιδραστικότητας τέτοιων εργασιών απασχολεί έντονα σε σχέση και με το έργο των μελών ΔΕΠ. Η υιοθέτηση και εφαρμογή τέτοιων ισοπεδωτικών κι αντιεπιστημονικών κριτηρίων είναι ακόμα πιο προβληματική όταν αφορά νέους επιστήμονες, που οφείλουν να πειραματίζονται και να δοκιμάζουν διάφορες επιστημονικές διαδρομές προκειμένου να διαμορφώσουν στην πορεία το δικό τους ιδιαίτερο στίγμα.

Ερωτάται η κ. Υπουργός, σε ποιες ενέργειες θα προβεί άμεσα ώστε:

- Το ερευνητικό έργο των νέων επιστημόνων που κάνουν αίτηση για το πρόγραμμα «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 να κρίνεται με βάση το περιεχόμενό του και τη συμβολή του στη γνώση
- Να προκηρυχθούν άμεσα όλες οι απαιτούμενες θέσεις μόνιμου διδακτικού προσωπικού, ώστε να καλυφθούν όλες οι ανάγκες των σπουδών των φοιτητών και των πανεπιστημίων
- Να διασφαλιστούν πλήρη εργασιακά δικαιώματα σε όλους τους συμβασιούχους διδάσκοντες των πανεπιστημίων.

Οι Βουλευτές
Δελής Γιάννης
Γκιόκας Γιάννης
Κομνηνάκα Μαρία
Συντυχάκης Μανώλης